

Dosarul nr. 2rc-8/22
2-19144632-01-2rc-27012022

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) S. Dimitriu
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) M. Anton, V. Cotorobai, I. Secrieru

DECIZIE

02 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată ”KLM Fruct”, reprezentată de avocatul Durnescu Mihail,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”KLM Fruct” cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2021,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2021,

constată:

La 03 septembrie 2019, ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL ”KLM Fruct” cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 mai 2021, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni”.

S-a încasat de la SRL ”KLM Fruct” în beneficiul ÎS ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” suma de 103 222 de lei cu titlu de datorie, suma de 40 824,86 de lei cu titlu de dobândă de întârziere pe perioada 23 aprilie 2017 – 03 septembrie 2019.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

S-a încasat de la SRL ”KLM Fruct” în beneficiul statului suma de 4 321,41 de lei cu titlu de taxă de stat.

La 27 mai 2021, avocatul Durnescu Mihail a depus în interesele SRL ”KLM Fruct” cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 26 mai 2021 și fără plata taxei de stat (f.d. 116-117).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2021, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Durnescu Mihail în interesele SRL "KLM Fruct" și s-a acordat termen de 15 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 3 241 de lei (f.d. 129-131).

La 15 octombrie 2021, avocatul Durnescu Mihail a depus în interesele SRL "KLM Fruct" cerere de apel motivată, solicitând totodată scutirea integrală sau parțială de la plata taxei de stat (f.d. 135-155).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2021, s-a respins cererea depusă de avocatul Durnescu Mihail în interesele SRL "KLM Fruct" privind scutirea integrală sau parțială de la plata taxei de stat și s-a acordat termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 3 241 de lei (f.d. 159-162).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2021, s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Durnescu Mihail în interesele SRL "KLM Fruct" din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

La 03 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, avocatul Durnescu Mihail a depus în interesele SRL "KLM Fruct" recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2021, prin care s-a respins cererea privind scutirea de la plata taxei de stat și împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2021, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de SRL "KLM Fruct".

Recurentul, în motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierile contestate.

Totodată, a specificat că instanța de apel a omis de a stabili capacitatea întreprinderii de a achita taxa de stat, fapt ce poate constitui temei de a considera că a avut loc o violare a art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Astfel, recurentul a solicitat casarea încheierilor recurate cu emiterea unei noi încheieri, prin care să fie admisă cererea de scutire integrală de la plata taxei de stat și restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului în fond.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea de restituire a cererii de apel la data de 23 noiembrie 2021, însă date referitor la recepționarea de către recurent a încheierilor instanței de apel, la materialele cauzei lipsesc.

Astfel recursul declarat la data de 03 ianuarie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul menționează că deși în cererea de recurs SRL "KLM Fruct", reprezentată de avocatul Durnescu Mihail a solicitat casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2021, din conținutul recursului rezultă că recurentul a invocat dezacordul cu încheierea instanței de apel din 21 octombrie 2021, prin care s-a respins cererea de scutire totală sau parțială de la plata taxei de stat.

Din materialele cauzei urmează că la 27 mai 2021, avocatul Durnescu Mihail a depus în interesele SRL "KLM Fruct" cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii Judecătoreiei Chișinău, sediul Centru din 26 mai 2021 și fără plata taxei de stat (f.d. 116-117).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 septembrie 2021, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Durnescu Mihail în interesele SRL "KLM Fruct" și s-a acordat termen de 15 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 3 241 de lei (f.d. 129-131).

La 15 octombrie 2021, avocatul Durnescu Mihail a depus în interesele SRL "KLM Fruct" cerere de apel motivată, solicitând totodată scutirea integrală sau parțială de la plata taxei de stat (f.d. 135-155).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2021, s-a respins cererea depusă de avocatul Durnescu Mihail în interesele SRL "KLM Fruct" privind scutirea integrală sau parțială de la plata taxei de stat și s-a acordat termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 3 241 lei (f.d. 159-162).

Încheierea în cauză a fost recepționată de avocatul Durnescu Mihail și SRL "KLM Fruct" la data de 01 noiembrie 2021, fapt confirmat prin avizele de recepție (f.d. 164-165).

În termenul indicat de instanța de apel, SRL "KLM Fruct" nu a prezentat dovada achitării taxei de stat la depunerea apelului.

În conformitate cu art. 369 al. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Astfel, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2021, s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Durnescu Mihail în interesele SRL ”KLM Fruct” din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, Colegiul notează că SRL ”KLM Fruct”, contestând cu apel hotărârea primei instanțe, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță (*Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007*).

La caz, Colegiul reține că reieșind din prevederile art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că instanța de apel a omis de a stabili capacitatea întreprinderii de a achita taxa de stat.

Colegiul relevă că persoana juridică, solicitând scutirea de plata taxei de stat, urmează să probeze lipsa mijloacelor financiare, prezentând probe pertinente în acest sens.

Astfel, în cadrul aprecierii situației materiale se ia în considerare: valoarea patrimoniului disponibil al persoanei, valoarea acțiunii, obligațiile care ar rezulta din anumite acte, făcându-se o concluzie din ansamblul probelor prezentate.

În calitate de probă pot servi: informația de la Serviciul Fiscal de Stat privind existența și situația conturilor bancare, dările de seamă fiscale pentru ultimii ani, informația de la IP ”Agenția Servicii Publice” privind imobilele deținute, informația privind mijloacele de transport, pe care le are în proprietate etc.

La caz, Colegiul reține că solicitând scutirea integrală sau parțială de la plata taxei de stat, SRL ”KLM Fruct” a invocat imposibilitatea achitării taxei de stat la depunerea apelului, anexând în acest sens Extrasul de cont generalizat la situația din 22 decembrie 2020, extrasul din Registrul documentelor de suspendare a operațiunilor și de sechestrare a mijloacelor bănești din conturile bancare din 22 decembrie 2020 și informația din banca centrală de date a cadastrului bunurilor imobile, eliberată de IP ”Agenția Servicii Publice” la 20 ianuarie 2020 (f.d. 151-153).

La caz, Colegiul reține că recurentul nu a prezentat probe pertinente și suficiente care să confirme circumstanțele invocate cu privire la situația financiară dificilă și prin urmare imposibilitatea achitării taxei de stat la depunerea apelului.

Astfel, o concluzie obiectivă a situației materiale precare, nu poate fi luată în lipsa informației de la Serviciul Fiscal de Stat ce demonstrează existența conturilor bancare la instituțiile financiare și alte probe ce demonstrează valoarea patrimoniului disponibil, în cazul în care doar contul curent generalizat al contribuabilului la

situația din 22 decembrie 2020 și extrasul din Registrul documentelor de suspendare a operațiunilor și de sechestrare a mijloacelor bănești din conturile bancare din 22 decembrie 2020, potrivit căruia pe contul deschis de societatea recurentă în instituția financiară au fost aplicate măsuri de asigurare a executării documentelor executorii, nu pot fi calificate ca probe pertinente și suficiente.

Mai mult ca atât, informațiile anexate la cererea de scutire, au fost eliberate la 22 decembrie 2020, însă la cererea de scutire urmau a fi prezentate acte ce denotă situația financiară a apelantului la momentul solicitării scutirii de la plata taxei de stat.

Prin urmare, Colegiul concluzionează că SRL ”KLM Fruct” nu a prezentat instanței de apel probe justificative întru confirmarea situației materiale dificile invocate ce ar confirma lipsa mijloacelor financiare ale întreprinderii pentru achitarea taxei de stat și drept urmare, instanța de apel întemeiat a concluzionat că probele anexate la cererea de scutire de la plata taxei de stat, nu denotă starea de fapt a apelantului și nici nu reflectă starea financiară precară a SRL ”KLM Fruct” și incapacitatea de plată a taxei de stat, iar în consecință nu întrunește temeiurile stabilite de lege pentru scutirea acestuia de la plata taxei de stat.

La fel, Colegiul consideră că instanța de apel just a reținut că faptul scutirii anterioare a SRL ”KLM Fruct” de la plata taxei de stat la depunerea apelului pe o altă cauză, prin decizia instanței de recurs, nu impune în mod automat scutirea apelantului în toate litigiile în care este parte.

Colegiul relevă că recurentul nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, și astfel soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

Or, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Malahov vs. Moldova), denotă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. Acesta poate fi supus limitărilor, or art. 6 § 1 acordă statului dreptul de a alege liber mijloacele acestui scop. Limitările inclusiv financiare, dreptului de acces al persoanei la o ”instanță judecătorească” nu va fi compatibilă cu articolul 6 § 1, decât dacă aceasta urmărește un scop legitim și există o proporționalitate rezonabilă între mijloacele folosite și scopul legitim urmărit.

Astfel fiind, nu pot fi reținute nici criticile recurentului precum că prin încheierile contestate i se încalcă dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Din considerentele menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de SRL ”KLM Fruct”, reprezentată de avocatul Durnescu Mihail și de a menține încheierile Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2021 și 23 noiembrie 2021.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată ”KLM Fruct”, reprezentată de avocatul Durnescu Mihail.

Se mențin încheierile Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2021 și 23 noiembrie 2021, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat ”Stațiunea Didactico-Experimentală din Stăuceni” împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”KLM Fruct” cu privire la încasarea datoriei și dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh